

Nhà văn hóa thôn vừa thực hiện nhiệm vụ chính trị, đồng thời là địa điểm sinh hoạt văn hóa tinh thần của nhân dân tại địa phương. Theo tiêu chí xây dựng nông thôn mới, mỗi thôn sẽ có nhà văn hóa theo quy chuẩn. Nhưng để đạt được được tiêu chí này đối với nhiều nơi ở ngoại thành Hải Phòng còn là chặng đường đầy khó khăn, trở ngại.

● HỒ HƯƠNG

Nhà văn hóa thôn tạm bợ

Thôn An Luận, xã An Tiên (huyện An Lão) có vị trí giáp ranh thị trấn An Lão. Từ lâu, người dân địa phương quen sinh hoạt ở nhà văn hóa thôn là nhà kho của HTX nông nghiệp cũ với diện tích khoảng 120m². Trên thực tế, khu nhà kho này còn chia sẻ một nửa diện tích cho chùa An Luận. Như vậy, nhà văn hóa thôn vẫn chung bức tường cũ kỹ với chùa. Với diện tích chưa đầy 70m², khu nhà văn hóa dùng tạm của thôn An Luận vẫn là nơi sinh hoạt chung của một số đoàn thể,

nhân dân địa phương. Khi nhà chùa có việc lễ lạt, diện tích nhỏ hẹp của nhà văn hóa lại được trưng dụng cho mượn để khách thập phương và nhân dân địa phương đến hành lễ. Ông Phạm Văn Năng, cán bộ văn hóa xã An Tiên cho biết: "Mỗi khi thôn An Luận tổ chức họp dân hoặc tổ chức các buổi sinh hoạt chung có đông người tham gia, thường phải mượn hội trường của UBND xã".

Đến khu vực các xã Bắc Hưng, Nam Hưng, Đông Hưng (Tiên Lãng), khó tìm thấy nhà văn hóa thôn nào được đầu tư xây dựng khang trang, nhiều nhà văn hóa cũ nát, trưng dụng cơ sở vật chất cũ của trường học, HTX...Thậm chí, một số thôn chưa có nhà văn hóa. Xã Nam Hưng

XÂY DỰNG NHÀ VĂN HÓA THÔN ĐẠT TIÊU CHÍ NÔNG THÔN MỚI Gỡ khó về kinh phí, địa điểm

Nhà văn hóa thôn Bạch Xá Trại (xã Nam Hưng, Tiên Lãng) trong tình trạng xập xệ không sử dụng được.

có tổng số hơn 5000 dân sinh sống ở 8 thôn, nhưng mới có 2 thôn xây dựng nhà văn hóa đáp ứng yêu cầu sinh hoạt chung của địa phương, 4 thôn có nhà văn hóa dùng chung với cơ sở vật chất một số khu lẻ của các trường mầm non xã, 2 thôn chưa có nhà văn hóa. Người dân thôn Bạch Xa Trại trước đây thường sinh hoạt ở nhà văn hóa thôn là ngôi nhà cũ ở khu lẻ của trường mầm non xã. Gần đây, khu nhà này quá xập xệ, bị tốc mái do bão năm 2011, nhưng đến nay địa phương chưa có kinh phí để sửa chữa. Vì vậy, từ đó đến nay khu nhà văn hóa này bỏ hoang, mọi sinh hoạt của thôn nhờ tạm nhà đồng chí Bí thư chi bộ thôn. Ông Phạm Minh Thường, Bí thư Chi bộ thôn Bạch Xa Trại cho biết: "Nếu thôn có nhà văn hóa thôn khang trang, sẽ rất thiết thực cho các hoạt động của địa phương khi tổ chức tập huấn, tuyên truyền nghị quyết, họp dân...Hiện do không có điều kiện, mọi sinh hoạt chung của thôn phải nhờ địa điểm nên khi tổ chức các buổi họp, lãnh đạo thôn chỉ mời được đại diện bà con trong thôn tham dự".

Bản khoản khi quy hoạch, đầu tư

Nhà văn hóa thôn có vai trò quan trọng trong thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương, gắn bó với đời sống sinh hoạt văn hóa, tinh thần của nhân dân. Do đó, việc quy hoạch, đầu tư xây dựng nhà văn hóa thôn là một tiêu chí trong bộ tiêu chí xây dựng nông thôn mới. Ông Bùi Đức Bốn, Trưởng phòng Văn hóa - Thông tin huyện An Lão cho rằng: "Quy hoạch, xây dựng nhà văn hóa thôn còn là chủ trương đúng đắn, phù hợp với yêu cầu, đòi hỏi của người dân trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước". Tuy nhiên, khi thực hiện tiêu chí này, nhiều địa phương ngoại thành Hải Phòng gặp không ít khó khăn, trở ngại.

Hiện nay, theo quyết định của UBND thành phố về hoạt động của thôn, tổ dân phố, toàn thành phố có 1168 thôn. Tiêu chí xây dựng nông thôn mới, xã đạt tiêu chí nông thôn mới phải có 100% số thôn có nhà văn hóa theo tiêu chuẩn quy định sẵn. Trong khi hiện tại, qua khảo sát của Sở Văn hóa - Thể thao - Du lịch, số nhà văn hóa thôn có diện tích đạt

Nhà văn hóa thôn An Luận (xã An Tiến, An Lão) sử dụng chung một phần với chùa.

chuẩn theo tiêu chí xây dựng nông thôn mới của thành phố mới có 463 thôn, chiếm 41,1% tổng số thôn trên địa bàn, số nhà văn hóa thôn cần mở rộng để đạt chuẩn là 162 thôn. Ngoài ra, cơ sở vật chất nhà văn hóa các thôn hiện nay nghèo nàn, tạm bợ, một số thôn chưa có nhà văn hóa phải sử dụng nhờ cơ sở vật chất với các đơn vị khác. Tuy nhiên hiện nay chưa có quy định cụ thể mức hỗ trợ kinh phí để xây dựng mới, mở rộng diện tích đạt chuẩn theo tiêu chí xây dựng nông thôn mới nên các địa phương gặp khó khi triển khai.

Đầu tư xây dựng nhà văn hóa thôn khang trang là mong mỏi của lãnh đạo và nhân dân địa phương. Ông Phạm Minh Thường, Bí thư Chi bộ thôn Bạch Xa Trại (xã Nam Hưng, Tiên Lãng) trần trụi: "Nhiều năm làm công tác lãnh đạo thôn, nay đã đến tuổi "thất thập cổ lai hy", tôi chỉ mong tiếp tục hoàn thành nhiệm vụ xây dựng được nhà văn hóa thôn để bà con có nơi hội họp khang trang là toại nguyện". Nhưng ông Thường bản khoản trước thực tế bà con địa phương chủ yếu làm thuần nông, thu nhập thấp, nếu không có sự trợ giúp của các cấp sẽ khó huy động hoàn toàn kinh phí xây dựng nhà văn hóa. Một số thôn vùng ven đô hoặc gần các trung tâm thị trấn, thị tứ lại khó khăn trong việc quy hoạch, dành diện tích đất xây dựng

nhà văn hóa theo đúng tiêu chí xây dựng nông thôn mới. Thôn An Luận (xã An Tiến, An Lão) đang quy hoạch chuyển trường mầm non ra vị trí trụ sở cũ của UBND xã, dành diện tích trường mầm non cho việc quy hoạch, xây dựng nhà văn hóa thôn. Nhưng do khu vực này lại chông chéo với quy hoạch của thị trấn An Lão giáp ranh thôn, nên địa phương còn bản khoản về quy hoạch vị trí ổn định cho nhà văn hóa.

Triển khai xây dựng nông thôn mới làm đổi thay diện mạo nông thôn Hải Phòng trên mọi lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội... Trong số các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, tiêu chí về văn hóa, xã hội-trong đó có quy hoạch, xây dựng nhà văn hóa thôn luôn đòi hỏi sự đầu tư kinh phí lớn về cơ sở vật chất, quỹ đất...Bởi vậy, để hoàn thiện tiêu chí này, nhiều địa phương kiến nghị Trung ương nên điều chỉnh tiêu chí về diện tích xây dựng khu Trung tâm văn hóa - thể thao thôn cho phù hợp với từng địa phương, quy định rõ nguồn đóng góp từ Trung ương, địa phương, xã hội hóa...Nên tập trung kinh phí xây dựng các nhà văn hóa liên thôn khang trang đáp ứng yêu cầu sinh hoạt văn hóa chung của một số thôn có dân số ít, diện tích nhỏ hẹp, thay vì đầu tư xây dựng mỗi thôn một nhà văn hóa thôn...■